

АНОТАЦІЯ

кваліфікаційної роботи бакалавра **Корзуна Станіслава Сергійовича**
на тему: **Характеристика міграцій населення України в період
воєнного стану**

Науковий керівник: **к. геогр. н., доцент Телебенєва Євгенія Юріївна**

Актуальність теми дослідження. Міграція населення є одним з найважливіших процесів та явищ сучасного світу. Основними рушіями процесу міграції є існування державних кордонів і концепції національної безпеки, відмінностей культурних, етнічних та історичних, особливих природних та кліматологічних умов різних куточків планети.

Збільшення міжнародного потоку трудових ресурсів та зміна характеристик їх переміщень зумовлені головним чином активним розвитком процесу глобалізації. Історично склалося так, що було багато факторів, які сприяли міграції населення. Зміни клімату, демографія, економічна нестабільність країни, зростання нерівності та прагнення до кращого життя, а також незадоволеність потребами українського ринку праці стимулюють міграційні потоки, але в умовах війни, проблеми трудової міграції та обмеження пересувань населення стало напрочуд гострою проблемою. Міграція тісно пов'язана з процесом розвитку глобалізації, а саме з розвитком більшості країн світу, що характеризується соціально-економічною нерівністю, яка зумовлює виникнення міграції населення.

Згідно з Демографічним словником ООН "Міграція – це переміщення людей з однієї географічної області в іншу". Коли люди залишають своє місце проживання і переїжджають на постійне місце проживання в інший регіон, це називається "міграцією".

Основними ланками переміщення є мігранти – "особи, які здійснюють територіальне переміщення (міграцію) на будь-які відстані зі зміною постійного місця проживання і роботи, незалежно від тривалості (тимчасове чи постійне), та мігранти - об'єднана спільнота людей, які беруть участь у міграційному процесі та здійснюють міграційну мобільність".

Історично, в процесі індустріалізації та економічного розвитку, люди переїжджали з фермерських господарств в індустріальні райони, з сіл у міста, з одного міста в інше і з однієї країни в іншу. Сьогодні країни на всіх континентах переживають хвилю технологічних змін, які спричиняють масштабну міграцію між регіонами.

Міграція є третім фактором та індикатором зміни чисельності населення. Коли мова йде про чисельність населення, народжуваність і смертність є двома найважливішими факторами. У порівнянні з народжуваністю і смертністю, міграція впливає на населення по-іншому. На смертність впливають соціальні, культурні, економічні та політичні чинники. Міграція є багатовимірним явищем і має такі наслідки

Поняття міграції є багатовимірним явищем. З цієї причини міграцію можна розглядати в широкому і вузькому сенсі. У першому випадку міграція представляється як будь-який вид регіонального переміщення населення. У вузькому розумінні міграція, пов'язана зі зміною місця проживання. Цю точку зору відстоюють Л. Л. Рибаківський, А. Ю. Хомра та інші. Основним

аргументом є те, що соціальні та територіальні переміщення "різні за своєю природою і, крім того, різні за своїми наслідками".

Імміграція стає важливим чинником економічного розвитку країн призначення, де є нестача робочої сили, старіння населення та інші проблеми. Натомість втрати населення можуть загальмувати економічний розвиток країн походження.

Внаслідок глобалізаційних змін (як наприклад війна в Україні) особливо актуальним постає питання регулювання міграційних процесів, адже процеси глобалізації істотно впливають на міграційні процеси через різноманітні чинники, до яких насамперед відносяться воєнні дії, економічні санкції, тероризм, політичні переслідування, техногенні катастрофи, природні катаклізми, глобальна нерівність економічного і соціального розвитку.

Об'єкт дослідження – міграція населення України.

Предмет дослідження – просторово-часові особливості міграції населення України в період воєнного стану.

Завдання дослідження:

- розглянути теоретико-методичні основи дослідження міграцій населення;
- охарактеризувати чинники та види міграцій;
- розглянути історичні особливості міграційних процесів в Україні;
- проаналізувати регіональні та часові особливості міграційних процесів в Україні в період воєнного стану;
- розглянути проблеми та спрогнозувати перспективи повоєнної міграційної політики України.

Метою дослідження є охарактеризувати особливості міграції населення України в період воєнного стану, розглянути просторово-часові особливості міграції населення, розглянути проблеми та спрогнозувати перспективи повоєнної міграційної політики України.

Інформаційна база дослідження сформована на роботах вітчизняних та зарубіжних учених. Дослідження міграційної політики широко представлені в зарубіжній літературі працями таких науковців: Вайнера Е., Мейерса Д., Холліфільда Д., а в Україні також були опубліковані численні праці, авторами яких є: ім'я С. Западнюк, О. Малиновська, К. Шиманська та інші науковці та практики, які вивчали нагальні міграційні проблеми країни, пропонували своє бачення їх урегулювання засобами державної політики.

Кваліфікаційна робота включає вступ, три розділи, висновки, список використаних джерел. Робота складається зі 64 сторінок, списку використаних джерел, який включає 51 найменування. У роботі наведено 12 рисунків і 1 таблиці, з них 4 рисунки – у додатках.

Ключові слова: міграція населення, чинники та види міграцій, історичні особливості міграційних процесів, особливості міграційних процесів в Україні в період воєнного стану, перспективи повоєнної міграційної політики України.